

**KONKURS WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO KURATORA OŚWIATY
DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM
ETAP WOJEWÓDZKI
ROK SZKOLNY 2016/2017**

.....
Kod ucznia

Szanowny Uczniu,

witaj na etapie wojewódzkim Konkursu Wiedzy o Społeczeństwie. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

1. Arkusz liczy 10 stron i zawiera 25 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
3. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
4. Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
6. Nie używaj korektora.
7. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz/zaznacz poprawną.

Powodzenia!

Czas pracy: 90 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 60

Zadanie 1. Określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „Fałsz” (zdanie fałszywe). /0-3/

	Zdanie	Prawda/Fałsz
1	Negocjacje mają na celu znalezienie rozwiązania, z którego będą zadowolone wszystkie strony konfliktu.	
2	W grupie formalnej cele i relacje między członkami nie są określone przepisami.	
3	O rywalizacji mówimy wtedy, gdy każda ze stron idzie na pewne ustępstwa.	

Zadanie 2. Podkreśl dwie mniejszości etniczne mieszkające w Polsce. /0-2/

Litwini Łemkowie Niemcy Ormianie Romowie Rosjanie Ukraińcy Żydzi

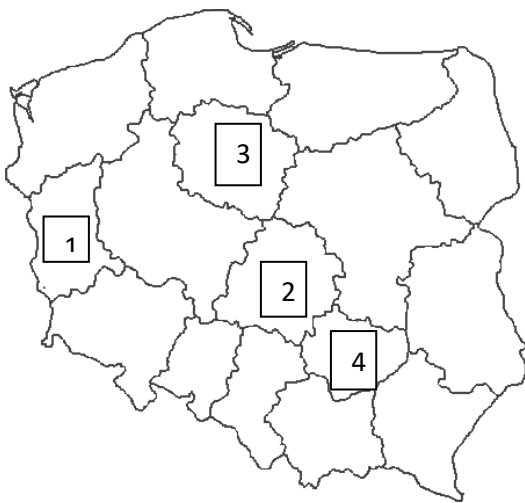
Zadanie 3. Połącz pojęcie z odpowiednim opisem. /0-3/

1	Kosmopolityzm
2	Nacjonalizm
3	Szowinizm

1	
2	
3	

A	Postawa opierająca się na przekonaniu, że ojczyzną człowieka jest cały świat.
B	Postawa podporządkowująca interesy innych narodów własnemu.
C	Postawa wyrażająca miłość i przywiązanie do ojczyzny .
D	Wrogość, pogarda i nienawiść wobec innych narodów.

Zadanie 4. Wpisz we właściwe miejsca nazwy województw zaznaczonych na mapie. /0-4/

- 1-
- 2 -
- 3 -
- 4 -

Zadanie 5. W każdym zdaniu skreśl (X) jeden fragment w nawiasie (błędny), tak aby zdanie było prawdziwe. /0-3/

1. Najbliższe wybory samorządowe w Polsce odbędą się w (2018 / 2019) roku.
2. Radni pełnią swoje funkcje przez okres (4 / 5) lat.
3. Przedstawicielem władzy wykonawczej w gminie wiejskiej jest (wójt / sołtys).

Zadanie 6. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. /0-1/

Gdyby Prezydent RP nie mógł pełnić swojej funkcji to jego obowiązki przejmuje

- A Prezes Rady Ministrów.
- B Marszałek Sejmu.
- C Marszałek Senatu.
- D Wiceprezydent.

Zadanie 7. Wskaż artykuł Konstytucji RP, którego ilustracją może być zamieszczony poniżej obrazek. Zamaluj kratkę przy właściwej odpowiedzi. /0-1/

- Art. 58.1** Każdemu zapewnia się wolność zrzeszania się.
- Art. 64.1** Każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia.
- Art. 68.1** Każdy ma prawo do ochrony zdrowia.
- Art. 70.1** Każdy ma prawo do nauki.

Zadanie 8. Przeczytaj poniższy fragment Konstytucji RP z 1997 r. Obok opisu sytuacji dotyczącej złamania Konstytucji wpisz numer artykułu, który został w konkretnym przypadku złamany. /0- 3/

Art. 41.

- Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie.
- Każdy zatrzymany powinien być niezwłocznie i w sposób zrozumiały dla niego poinformowany o przyczynach zatrzymania. Powinien on być w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania przekazany do dyspozycji sądu.

Art. 47.

Każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym.

Art. 53.

- Każdemu zapewnia się wolność sumienia i religii.
- Wolność religii obejmuje wolność wyznawania lub przyjmowania religii według własnego wyboru oraz uzewnętrzniania indywidualnie lub z innymi.

Art. 59.

- Zapewnia się wolność zrzeszania się w związkach zawodowych, organizacjach społeczno-zawodowych rolników oraz w organizacjach pracodawców.

Lp	Zdanie	Numer artykułu
1	W jednym z zakładów pracy w mieście M. dyrektor zakazał założenia organizacji, która broniłaby praw pracowników.	
2	Pan X spędził w areszcie 4 dni bez nakazu sądowego.	
3	Znajomi umieścili zdjęcia pana Y i jego rodziny na jednym z portali społecznościowych, mimo, iż nie wyraził on na to zgody.	

Zadanie 9. Przeczytaj poniższy fragment Konstytucji RP z 1997 r. Obok ilustracji przedstawiającej obowiązek obywatela wpisz numer artykułu, w którym jest on zapisany. /0- 2/

Art. 82.

Obowiązkiem obywatela polskiego jest wierność Rzeczypospolitej Polskiej oraz troska o dobro wspólne.

Art. 83.

Każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 84.

Każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie.

Art. 85.

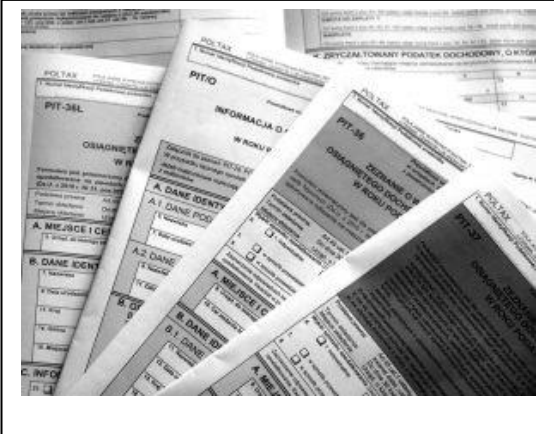

1. Obowiązkiem obywatela polskiego jest obrona Ojczyzny.

2. Zakres obowiązku służby wojskowej określa ustawa.

3. Obywatel, któremu przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne nie pozwalają na odbywanie służby wojskowej, może być obowiązany do służby zastępczej na zasadach określonych w ustawie.

Art. 86.

Każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa.

Lp	Ilustracja	Numer artykułu
1		
2		

Zadanie 10. Połącz nazwy podmiotów życia publicznego z odpowiednimi wyjaśnieniami. /0-4/

1	Media
2	Związki zawodowe
3	Stowarzyszenia
4	Partie polityczne

1	
2	
3	
4	

A	Reprezentują interesy pracowników.
B	Śledzą poczynania władz i informują o nich społeczeństwo.
C	Podejmują działania w obszarach, w których władze państwowe lub samorządowe nie zawsze sobie dobrze radzą.
D	Dążą do sprawowania władzy lub wywierania na nią wpływu.
E	Organy i urzędy powołane w celu realizacji zadań państwa.

Zadanie 11. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania /0-1/

Szereg, w którym przedstawiono we właściwej kolejności najważniejsze etapy procesu legislacyjnego (tworzenia ustawy), to:

- przyjęcie ustawy przez Senat → przyjęcie ustawy przez Sejm → podpisanie ustawy przez Prezydenta Rzeczypospolitej.
- przyjęcie ustawy przez Sejm → przyjęcie ustawy przez Senat → podpisanie ustawy przez Prezydenta Rzeczypospolitej.
- przyjęcie ustawy przez Sejm → podpisanie ustawy przez Prezydenta Rzeczypospolitej → przyjęcie ustawy przez Senat.
- przyjęcie ustawy przez Senat → podpisanie ustawy przez Prezydenta Rzeczypospolitej → przyjęcie ustawy przez Sejm.

Zadanie 12. Wykonaj polecenia na podstawie fotografii /0-3/

a) Podaj imię i nazwisko polityka przedstawionego na zdjęciu.

.....

b) Podaj nazwę państwa, z którego pochodzi.

.....

c) Podaj, jakie zajmuje stanowisko.

.....

Zadanie 13. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. /0-1/

Obecnie sekretarzem generalnym ONZ jest

- Kofi Annan.
- Dag Hammarskjöld.
- António Guterres.
- Ban Ki-moon.

Zadanie 14. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. /0-1/

<https://pl.wikipedia.org>

Mapa przedstawia państwa członkowskie

- A Unii Europejskiej .
- B NATO.
- C ONZ.
- D Układu Warszawskiego.

Zadanie 15. Określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „ Fałsz” (zdanie fałszywe). /0-4/

	Zdanie	Prawda/Fałsz
1	Globalizacja jest procesem, który wpływa na ujednocianie stylu życia oraz przekazów w mass mediach.	
2	Ambasador to mianowany przez prezydenta szef misji dyplomatycznej, który reprezentuje państwo poza jego granicami.	
3	Spośród naszych sąsiadów tylko Białoruś, Rosja i Ukraina nie są członkami Unii Europejskiej.	
4	Zasadniczym celem traktatu lizbońskiego z 2007 r. jest usprawnienie funkcjonowania instytucji europejskich .	

Zadanie 16. Przeczytaj tekst i określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „ Fałsz” (zdanie fałszywe). /0-3/

Jako Polska Akcja Humanitarna działamy od 1994 roku, choć realizowanie misji czynienia świata lepszym rozpoczęliśmy już w 1992 roku jako polski oddział Fundacji Equi Libre. Wtedy to Janina Ochojska zaczęła organizować konwoje z darami dla mieszkańców oblężonego Sarajewa. Była to pierwsza tego typu inicjatywa, która dawała polskiemu społeczeństwu możliwość niesienia pomocy cierpiącym z powodu wojny toczącej się tak blisko. Działania PAH mobilizowały ludzi z bardzo różnych środowisk społecznych, którzy chcieli pomagać i solidaryzować się z potrzebującymi. Dzięki ich zaangażowaniu zorganizowaliśmy wiele spontanicznych akcji pomocowych. Koncentrowaliśmy się głównie na pomocy natychmiastowej, wysyłając w miejsce konfliktów i katastrof naturalnych konwoje z darami pierwszej potrzeby – żywnością, lekami, sprzętem rehabilitacyjnym i innymi, najbardziej podstawowymi środkami niezbędnymi do przeżycia.

Pomagaliśmy w wielu miejscach na świecie, zetknęliśmy się z różnymi sytuacjami kryzysowymi, obserwowaliśmy różne formy niesienia pomocy. Dzięki tym doświadczeniom znacznie rozbudowaliśmy i wyspecjalizowaliśmy zakres naszego zaangażowania. Dzisiaj działamy mając na uwadze długotrwały i stabilny rozwój danego regionu dotkniętego wojną czy kataklizmem. Najważniejszym celem strategicznym naszej organizacji jest walka z ubóstwem poprzez stworzenie możliwości korzystania z niezbywalnych praw człowieka. Działamy na rzecz prawa dostępu do wody i należytych warunków sanitarnych, prawa dostępu do edukacji, prawa dostępu do żywności, prawa do życia w godnych warunkach, prawa do zabezpieczenia życia i zdrowia w trakcie katastrof naturalnych i konfliktów zbrojnych. <http://www.pah.org.pl>

	Zdanie	Prawda/Fałsz
1	PAH jest organizacją nastawioną na osiągnięcie zysku.	
2	Celem działania PAH jest zapobieganie konfliktom zbrojnym.	
3	23 lata minęły od organizacji konwojów do oblężonego Sarajewa.	

Zadanie 17. Co to jest? /0-4/

- a) Wartość towaru lub usługi wyrażona w pieniądzu -
- c) Papier wartościowy potwierdzający zakup części majątku spółki -
- d) Papier wartościowy, w którym instytucja go wydająca stwierdza, że jest dłużnikiem kupca -
- f) Występowanie na rynku wielu odbiorców dóbr i usług oraz wielu producentów -

Zadanie 18. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. /0-1/.

Wydawanie środków pieniężnych na zakup towarów i usług nazywamy

- kosztem alternatywnym.
- podażą.
- konsumpcją.
- lokatą.

Zadanie 19. Wymień 3 główne podmioty działające w gospodarce. /0-3/

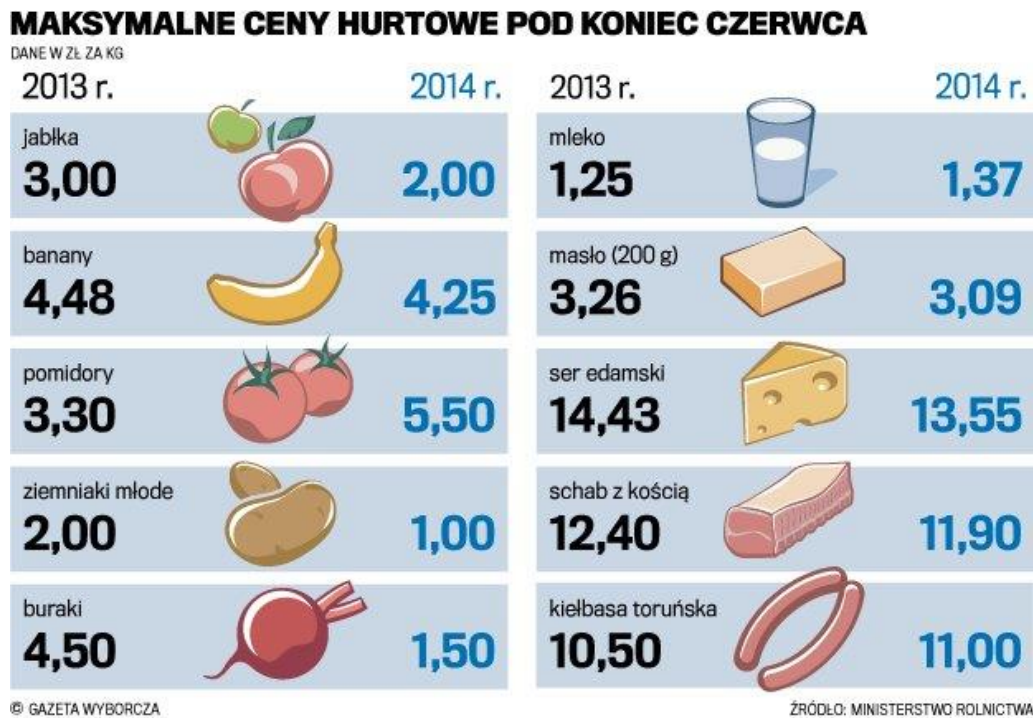
- a)
- b)
- c)

Zadanie 20. Uzupełnij zdania. /0-4/

Symbolem hossy czyli na giełdzie jest
Natomiast jest symbolem spadku cen akcji czyli.....

Zadanie 21. Przyjrzyj się ilustracji i wykonaj polecenie.

W zdaniu skreśl jeden fragment w nawiasie (błędny), tak aby zdanie było prawdziwe. /0-1/

Przedstawiony wykres może być przykładem na to, że w Polsce występuje zjawisko (deflacji / inflacji).

Zadanie 22. Połącz nazwy podatków z odpowiednimi wyjaśnieniami. /0-3/

1	PIT
2	VAT
3	CIT

1	
2	
3	

A	Płacimy go dokonując zakupów w sklepach.
B	Pani Anna zapłaciła podatek od dochodów, jakie uzyskała pracując jako urzędnik w starostwie.
C	Podatek od gier i zakładów.
D	Podatek od dochodów spółek.

Zadanie 23. Przyjrzyj się ilustracji i odpowiedz na pytania. /0-3/

www.newsweek.pl

a) Jakie pojęcie ekonomiczne przedstawione jest na ilustracji?

b) W jaki sposób można walczyć z tym zjawiskiem? Podaj 2 przykłady

-

-

Zadanie 24. Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania. /0-1/

Korupcja jest to

- wykorzystywanie stanowiska dla rozwoju firmy.
- wykorzystywanie zajmowanego stanowiska dla uzyskania prywatnych korzyści.
- działanie na szkodę firmy.
- tworzenie nowych, niepotrzebnych miejsc pracy.

Zadanie 25. Zamaluj kratkę przy opisie sytuacji, która jest przejawem korupcji. /0-1/

- Dyrektor przedsiębiorstwa zatrudnił swego znajomego, który wygrał konkurs na wolne stanowisko.
- Lekarz otrzymał od pacjenta 500 zł za przyjęcie go do szpitala.
- Wdzięczna pacjentka po zakończeniu leczenia, wręczyła lekarzowi własnoręcznie wyszytą serwetkę.